Οι πολίτες και το κράτος (Ι.Κ. Πρετεντέρης)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 1 Ιανουαρίου, 2006

Οι πολίτες, αξίζουν μια ισχυρότερη χώρα ή ένα καλύτερο κράτος. Να το συζητήσουμε...

Κάποτε ο Τζον Φ. Κένεντι είχε δημιουργήσει αίσθηση με εκείνη τη μεγαλόπρεπη φράση που έλεγε «προτού αναρωτηθείς τι θα κάνει η χώρα σου για σένα, αναρωτήσου τι κάνεις εσύ για τη χώρα σου». Η σκέψη του είναι ωραία αλλά με τέτοια μυαλά ο μακαρίτης δεν θα μπορούσε ποτέ να είναι Ελληνας.
Ο λόγος είναι απλός. Στη χώρα μας ο πολίτης διατηρεί τόσο εχθρικές σχέσεις με τη χώρα του ώστε η χώρα τού φέρεται ως σκουλήκι αλλά και ο ίδιος την αντιμετωπίζει μόνο ως αγελάδα για άρμεγμα.
Οπου σταθείς κι όπου βρεθείς, με όποια αφορμή προκύψει, θα ακούσεις τον Ελληνα να αγανακτεί θυμωμένος «τι κάνει το κράτος!» χωρίς ποτέ να αναρωτηθεί τι κάνει ή τι έχει κάνει και αυτός για το κράτος του. Ισως επειδή ξέρει. Στην καλύτερη ποινική περίπτωση το εξαπατά ή το παρακάμπτει ή το υπονομεύει με την πιο ελαφριά συνείδηση.
Κλέβει την εφορία αλλά ζητεί καλύτερη δημόσια εκπαίδευση. Χτίζει αυθαίρετα αλλά απαιτεί την ασφάλεια του αυθαιρέτου του. Καίει τα δάση αλλά θέλει προστασία από τις φυσικές καταστροφές. Τρέχει την τελευταία ημέρα των πληρωμών στην εφορία αλλά φωνάζει επειδή έχει ουρά. Κακά τα ψέματα, ο Ελληνας εκδηλώνει στη συναλλαγή με τη χώρα του το χαμηλότερο δυνατό επίπεδο κοινωνικής και πατριωτικής συνείδησης.
Η συζήτηση είναι παλαιά και τετριμμένη. Το κράτος είναι άθλιο επειδή έχει άθλιους πολίτες; Οι πολίτες γίνονται άθλιοι επειδή το κράτος τούς αναγκάζει; Ή μήπως οι πολίτες έχουν απλώς το κράτος που τους αξίζει; Δεν θα βγάλουμε άκρη. Η υπόθεση θυμίζει λίγο την κότα και το αβγό.
Ισως άλλωστε το ζήτημα να μη βρίσκεται καν εκεί. Διότι το εντυπωσιακότερο όλων είναι ότι οι ίδιοι πολίτες που δεν τρέφουν καμία εκτίμηση για το κράτος που έχουν απαιτούν την ενεργοποίηση και την παρέμβαση αυτού του κράτους για να αντιμετωπιστεί και το παραμικρό πρόβλημα που τους προκύπτει.
Η τελευταία και γελοιωδέστερη εκδοχή του φαινομένου αφορά την τηλεόραση. Δεν μας αρέσουν τα δελτία ειδήσεων; Καλείται το κράτος να κάνει κάτι για να μας αρέσουν. Να απαγορεύσει τις μετρήσεις τηλεθέασης, να ορίσει ποια θέματα πρέπει να παίζουν και ποια όχι, να συλλάβει τους παρουσιαστές.
Δεν είναι το μοναδικό παράδειγμα. Οι ίδιοι εκπαιδευτικοί που καταγγέλλουν το επίπεδο της δημόσιας εκπαίδευσης διαγκωνίζονται για να διοριστούν στην εκπαίδευση το επίπεδο της οποίας καταγγέλλουν και το οποίο σε τίποτε δεν θα

βελτιώσουν μόλις διοριστούν.
Οι ίδιοι πολίτες που απαιτούν να μη σταματήσει η κρατική χρηματοδότηση της ασφάλισης διαμαρτύρονται ότι οι φορολογικές κλίμακες στην Ελλάδα είναι από τις υψηλότερες στην Ευρώπη μα αν το κράτος δεν φορολογήσει, πώς θα χρηματοδοτήσει;
Κανένας δεν θέλησε ποτέ να παραδεχθεί ότι αυτή η χώρα δεν είναι προϊόν εισαγωγής. Δεν την έφτιαξαν τίποτε εξωγήινοι. Δημιουργήθηκε από όλους εμάς που κατοικούμε σε αυτήν, που ανήκουμε σε αυτήν, που την αποτελούμε.
Προφανώς δεν ασχοληθήκαμε αρκετά για να την κάνουμε καλύτερη. Αλλά και όσοι προσπάθησαν αντιμετώπισαν περισσότερο τη χλεύη, τις αντιδράσεις και την κακεντρέχεια των συμπολιτών τους παρά την υποστήριξη ή το χειροκρότημά τους.
Δυστυχώς. Διότι σε τελευταία ανάλυση η σκέψη του Κένεντι είναι πολύ πιο βαθιά από όσο δείχνει σε πρώτη ματιά: υπονοεί ότι μόνο αν κάνουμε αρκετά εμείς για τη χώρα μας, θα μπορέσει και αυτή με τη σειρά της να κάνει κάτι για εμάς.